

DŮCHODOVÝ SYSTÉM
ČESKÝ ROZHLAS PLUS – NÁZORY A ARGUMENTY

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Aktuální zpravodajská relace je za námi a před námi pravidelná sobotní debata, kterou tentokrát věnujeme tématu důchodu, jimiž se v těchto dnech zabývá jak vláda, tak i Poslanecká sněmovna. Vám všem dobrý večer s datem 17. září, vítejte u poslechu dnešní diskuse. Od mikrofonu vás už tradičně zdraví Tomáš Procházka. Nejprve k našim hostům a bude to celkem 5členný seznam. Zde v pražském studiu usedli Markéta Adamová, poslankyně a místopředsedkyně TOP 09. Dobrý večer.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Dobrý večer.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Karel Zvára, místopředseda Strany svobodných občanů. Vítejte.

Karel ZVÁRA, místopředseda Strany svobodných občanů

Hezký večer.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jiří Witzany, místopředseda SNK-Evropští demokraté. Dobrý večer.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Dobrý večer.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

A Jiří Hudeček, místopředseda Strany demokratického socialismu. Dobrý večer i vám.

Jiří HUDEČEK, místopředseda Strany demokratického socialismu

Přeji dobrý večer.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

A do brněnského studia pak zdravím Michala Pícla, ekonomického experta ČSSD. Dobrý večer.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Dobrý večer.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Řečeno výstižně slovy - klasika, každý se chce dožít vysokého věku, ale nikdo nechce být starý. Stárí je zkrátka velmi specifické životní období, které mnoho lidí očekává s obavami a v mnoha případech bohužel nikoliv neopodstatněnými. A jestliže platí, že úroveň každé společnosti se pozná také podle toho, jak se dokáže postarat právě o tu nejstarší generaci, pak si myslím, že stále ještě máme co dohánět. Ten problém seniorů má ovšem tolik různých aspektů a tolik různých rovin, že omezit se pouze na to aktuální politické téma, kterým je tedy určení horní hranice pro odchod do důchodu, to mi nepřipadá úplně šťastné, takže se určitě pokusíme, alespoň se pokusíme to portfolium kladených otázek co možná nejvíce rozšířit. Nicméně začneme tedy tím rozhodnutím vlády, která se nakonec shodla na tom, že maximální věk pro odchod do důchodu se alespoň pro příštích 5 let do budoucna zafixuje na 65. roce života, týká se to roku 2030. Zde jsou v souhrnu základní argumenty ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové.

Michaela MARKSOVÁ, ministryně práce a sociálních věcí /ČSSD/

Já prosazuji hranici 65 let proto, protože ji považuji za reálnou. Když se podíváme na tu dnešní situaci, tak zaměstnavatelé i ve chvíli, kdy si stěžují na nedostatek pracovních sil, tak neradi zaměstnávají už lidi nad 50, neřkuli nad 55 let. A my se tady bavíme o tom, že někdo bude pracovat na plný výkon do 67 nebo i více let. Já si myslím, že to prostě neodpovídá tomu reálnému životu. Když se podíváme na ostatní státy Evropské unie, tak naprostá většina států Evropské unie má tu hranici mezi 63 a 65 lety a to ve chvíli, kdy ty státy mají vyšší dožití, než má Česká republika. Takže z toho také vycházíme. A opakuji, je to pro normální pracující lidi, myslím, se zdravým rozumem, dobrá hranice.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tak tolik tedy ministryně Michaela Marksová a její argumenty. Dámo a pánové, souhlasíte s jejím pohledem. V čem ano, v čem. Udělejme si takové zahřívací kolečko. Začneme u Jiřího Hudečka za Stranu demokratického socialismu. Poprosím stručně.

Jiří HUDEČEK, místopředseda Strany demokratického socialismu

Velice stručně. To navyšování věku je tedy motivováno ekonomicky, snahou o ekonomickou nebo finanční, abych byl přesnější, finanční udržitelnost toho systému, to je určitě důležité kritérium, ale není to podle našeho názoru kritérium jediné a rozhodně aspoň z části ty argumenty paní ministryně jsou rozumné a něco na nich rozhodně je, budeme si asi o tom povídat dál.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Nesporně. Jiří Witzany, SNK-Evropští demokraté.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Tak systém státního důchodového pojištění, to je vlastně taková velká státní pojišťovna a celý ten systém by bylo třeba oddělit. A takovéhle rozhodnutí by mělo být doprovázeno jasným stanoviskem něčeho, jako jsou pojistní matematici, kteří jasně řeknou, ano, pokud chceme ty parametry změnit, je to možné a máme na to. Toto razítko by bylo nezbytné. A v tom, co to teďka rozhodla vláda, sama sebe usvědčuje, dokonce v tom materiálu, který jsem si stáhnul, ve kterém je to asi vypočteno poměrně dobře, je uvedeno, že dopad tohoto opatření představuje 77,5 procent HDP, což znamená v dnešních cenách 3500 miliardy korun. Je to teda takový předvolební dárek, který je nesmírně drahý. A ve své podstatě si myslím, že ono to něco přináší vlastně dnešním dvanáctníkům, třicátníkům, čtyřicátníkům, nic padesátníkům, protože ti odcházejí v 65 nebo méně, takže já to považuji za velmi sporné rozhodnutí.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Markéta Adamová, poslankyně a místopředsedkyně za TOP 09 a její pohled?

Markéta ADAMOVIČ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Já naprosto souhlasím s předřečníkem v tom, že se jedná o takový tah, který se ve skutečnosti týká až lidí, kteří se narodili v roce 1965 a dál. A tedy do toho, než oni půjdou do důchodu, se ten systém věku odchodu do důchodu může ještě mnohokrát změnit. Takže bych v tomto směru trošku podezírala sociální demokraty, že si myslí, že voliči a občané tohoto státu jsou hloupí natolik, že si nejsou schopni toto uvědomit. Přitom se z této vlastně blamáže na ně sami uznali v rámci důvodové zprávy tohoto materiálu, protože už v tom je navrženo, že v budoucích 5 letech, kdy by se tedy měla ta hranice opět posuzovat, by už mohla být 67,5 roku. Takže jestli se tady o něčem bavíme, tak je to zatím jenom opravdu imaginární věc, která vůbec není tedy součástí nějakého systému, je to jenom jeden z prvků, protože o celém systému důchodu se tato vláda odmítá bavit a odmítá odpovědět na základnější otázku, kolik budou vlastně budoucí důchodci mít na důchodech, protože to si myslím, že je mnohem důležitější.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Karel Zvára, místopředseda Strany svobodných občanů. Já jen podotýkám, ponechme volby stranou, držme se té věcné podstaty.

Karel ZVÁRA, místopředseda Strany svobodných občanů

Myslím si, a Svobodní si myslí, že penzijní systém zasluhuje skutečně velkou revizi. To, že to, co stát slíbí na dlouhou dobu dopředu, není jednoznačně dané, to ukázala i doba nedávno minulá, kde byl zaveden druhý pilíř pojistného systému. A nakonec byl zase velmi rychle, velmi rychle zrušen. Chtěl bych říct, že ten důchodový systém v sobě má dvě složky. Jedna složka je nějaká sociální ochrana, složka, řekněme, sociální dávky, aby ti lidé neumírali na ulicích hlady. A ta druhá složka je zásluhová, my si myslíme, že ta zásluhová složka nepatří do rukou státu.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Ptám se do Brna, jako posledního Michala Pícla za ČSSD, vy byste tedy měl samozřejmě souhlasit, jakožto člen koalice. Je to tak?

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Ta argumentace kolegů v Praze mi přijde trošku lichá, jo, protože podle nich jsou teda populisti Němci, Britové, Švýcaři, kteří mají zastropovaný věk odchodu do důchodu, my jsme ho prostě zastropovali tak, aby nedocházelo k tomu, že ten odchod do důchodu bude končit někde v nekonečnu a že lidé prostě budou v práci umírat a my je budeme z práce odvážet rovnou do márnice. My jsme se prostě tímhle usnesením přičlenili ke všem členským státům Evropské unie, ale také ke státům evropského hospodářského prostoru, jako je Island, Lichtenštejnsko. A my prostě nemůžeme očekávat, že lidé budou ve většině profesí schopni pracovat až v 70 letech, prostě nemůžeme očekávat, že třeba takový pokrývač bude v 70 letech schopný skákat po střeše jako veverka, prostě to je...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Já vám rozumím, já vám rozumím, pane Pícle, ale sám Andrej Babiš řekl, je předčasné a nelogické řešit tuto změnu, která se beztak projeví až v roce 2030 a mezitím se vystřídá určitě nějakých 5, 6 vlád. Není to spíš vytváření jakési kvazi jistoty. A teď se samozřejmě dotýkám toho, co říkali moji hosté.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

No ne, já tomu vyjádření Andreje Babiše nerozumím, protože oni, hnutí ANO mělo zastropování věku odchodu do důchodu ve svém volebním programu, čili trošku, trošku nerozumím tomu, proč najednou hnutí ANO změnilo svůj názor, dělá opak proti tomu, co slíbilo svým voličům. Na druhou stranu my říkáme, za 6 let přepočtíme ten věk, můžeme se pohybovat nahoru, ale i dolů, my říkáme, pro nás je pravidlo, aby důchodce mohl strávit v důchodu jednu čtvrtinu svého života a aby ji strávil důstojně, proto v současné době ta část, ta hranice je na úrovni 65 let, uvidíme, za 5 let ji přepočtíme, může jít nahoru, ale může jít také dolů. Nevíme, co se může stát.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jiří Witzany, SNK-Evropští demokraté, viditelně nesouhlasí právě s tímto názorem kolegy Pícla.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Protože v té argumentaci právě byla obsažena demagogie a také desinformace, to, co platí v Evropské unii, 63 až 65 let odchodu do důchodu, se týká současné situace, současného odchodu do důchodu. Ve většině zemí, včetně Německa nebo Británie, se tato hranice právě zvyšuje do toho roku 2030 na 67 nebo někde 68 let, to znamená, tady se míchají jablka hrušky, odchod do důchodu dnes a odchod do důchodu za 20, 30 let.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Teoreticky podle té reformy ministra Drábka, to mělo být už 73 let, v tom roce 2030.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

To si myslím, že je příliš mnoho, to souhlasím, že nějaké zastropování je potřeba, ale...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Nebo ta akce - pracujme zdravě do 100 let.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

...říci, že evropský standard je 63 až 65 a proto my jdeme na 65, není pravda, evropský standard, pokud jde o ten výhled, je 67, 68 let, ale vláda schválila 65 v rozporu s tím, řekněme, evropským průměrem. Druhý argument je ten vlastní princip, který schválila vláda, který říká, 25 procent, ale pro všechny ročníky, řekněme, v současném okamžiku pro všechny, kterým je nyní 25 až 54 let. Když se

na to podíváte, tak dnes je ten princip porušen. Vláda ten princip schválila, řekla, že každých 5 let se tento princip bude kontrolovat, zda pro všechny ty ročníky platí. Zároveň schválila 65 let, čímž porušuje ten vlastní princip v tomto okamžiku, protože podle materiálu vlády těm mladším ročníkům bude v roce 2000..., nebo budou mít dobu, dobu strávenou v důchodu očekávanou okolo 25 let, což nesplňuje velmi výrazně tuto stanovenou podmínku. Takže vláda předložila princip, který podle mého názoru možná není špatný, ale zároveň ho porušila. Druhý problém toho principu je, že jaksi ukládá ministerstvo práce, aby předložilo zprávu a informace o úpravě důchodového věku, není tam žádný automatický mechanismus a je vidět, že to je takový velmi měkký mechanismus, který právě dnes je porušen tím, co vláda přijala.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Pane místopředsedo, děkuji. Dejme prostor také ostatním. Takže poprosím paní poslankyni Adamovou.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Já musím s kolegou z ČSSD hluboce nesouhlasit v tom, že tímto dávám nějakou jistotu, protože to je jediné tímto opravdu nepřinášíme, de facto je to mnohem nejistější, v současné chvíli budou právě ty ročníky, které jsem už před tím zmiňovala, tedy kolem roku 1965 a dál narozených, protože teď vlastně oni nevědí, co bude, kdežto před tím, nebo on ještě tento krok také musí posvětit parlament, takže je ještě možnost, že vůbec tedy vláda tento záměr nakonec neprosadí, ale před tím, když budu hovořit, tedy před tímto návrhem, tak jak to funguje dnes, tak jste se dopočítali poměrně jednoduše, jaký věk odchodu do důchodu se vás týká, a my také nesmíme zastírat, že je tady, určitě se prodlužuje délka života a všechny tyto aspekty se musí brát v potaz. A pokud budeme se dívat jenom na jeden parametr z celého důchodového systému a budeme opomíjet to, že také z něčeho ty důchody musíme zaplatit a přestane nám tedy úplně sociální demokracie v této věci na tuto otázku odpovídat, protože to se obává, a já bych tady tu odpověď tedy ráda slyšela od pana kolegy, tak...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tak mu dejme prostor.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Není to, není to vlastně seriózní.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Dejme mu prostor. Michal Pícl za ČSSD.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Tak ještě k tomu věku odchodu do důchodu, jo, kolega říkal samozřejmě evropské státy 65, pro ty mladší ročníky 67. Pro současné padesátníky to je tedy těch 65, my říkáme za 5 let to přepočítáme, uvidíme, možná to bude víc, možná to bude těch 67, 67 má v současné době jenom Island. Je to země, která má zhruba 300 tisíc obyvatel, odlišné sociokulturní prostředí, nemůžeme ho brát jako nějaký vzor pro Českou republiku. Co se týče placení důchodového systému, pro nás je v současné době ten důchodový systém plně financovatelný, on ten dluh nebo ten deficit na důchodovém už tu se snižuje, samozřejmě děláme pro to různé další kroky a máme vymyšlené nějaké jiné způsoby, kde brát peníze, ale o tom se asi budeme bavit i dál potom v té diskusi.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Ministryně Marksová uvedla: "Připravujeme zohlednění náročnosti vybraných profesí. Firmy nezaměstnávají lidi starší 55 let, stoupá také invalidita." Já mám stejný pocit, že tady řešíme situaci, kdy drtivá většina zaměstnavatelů jaksi otevřeně preferuje mladé dynamické kolektivy, propouští lidi nad 50 let, ti potom nemohou sehnat uplatnění. A my tady určujeme strop na 65 let. Ale co budou ti lidé mezi těmi 50 a 65, či neřkuli třeba 70 lety vlastně dělat, aby si na sebe takzvaně vydělali. Karel Zvára.

Karel ZVÁRA, místopředseda Strany svobodných občanů

Ty firmy k tomu jistě mají nějaké konkrétní důvody. Když si vezmete, že zaměstnanec, který je v předdůchodovém věku, tak toho svého zaměstnavatele zatíží například dalšími povinnostmi vůči správě sociálního zabezpečení, posílání předstihových listů a podobně, s tím výhledem, že zaměstnavatel toho zaměstnance zaměstná a potom tu investici do jeho vzdělávání vlastně, vlastně nevyužije, protože mu ten člověk odejde do důchodu, to jsou prostě praktické problémy. Já si myslím, že ten problém je v tom, že stát se snaží rozhodovat o tom, jak mají lidé žít a jak ti lidé mají chodit do důchodu. Pokud by bylo po mém, tak každý by mohl dojít do důchodu tehdy, kdyby sám chtěl, ovšem ne na úkor ostatních.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Dobrá. Pan Jiří Hudeček, místopředseda Strany demokratického socialismu. Bavili jsme se také o rozdělení těch profesí podle náročnosti. Každý by odcházel do důchodu jinak, konečně teď pan kolega Zvára to naznačil, i když v trochu jiném kontextu. Váš názor.

Jiří HUDEČEK, místopředseda Strany demokratického socialismu

Já si myslím, že to je jeden z bodů, ke kterým jsem se právě chtěl vrátit, protože ono nejde jenom o to, jestli zastropovat nebo nezastropovat, ale skutečně, jak jsem říkal, ten, na začátku, ten systém, to zvyšování jaksi má udržet v podstatě stejný interval mezi stále stejný interval, tedy v absolutní hodnotě kolem 20, až té cílové 21 let, řekněme, u žen. A o něco, nějaké 3-4 roky méně u mužů, což je sice hezké z hlediska toho systému, že jo, finanční udržitelnosti, ale skutečně, jestli můžou všechny profese pracovat do 70, to je velký otazník nad tím. Čili já ten krok vlády беру jako dobrý v tom smyslu, že se znovu odstartuje debata o tom důchodovém systému, o tom, jestli ty reformy mají být takzvaně v systému, tedy jenom parametrické, jenom uzpůsobování nějakých drobných, řekněme, někdy ovšem velmi důležitých parametrů a očekávání nějakého lineárního vývoje, anebo jestli mají být takzvaně na systému, to znamená, jestli se má něco zásadnější změnit v celém systému. V tom bych paradoxně možná souhlasil s kolegou ze Strany svobodných občanů, protože tam si myslím, že by mělo být opravdu odděleno to, ta složka sociálního zabezpečení, která je, řekněme, takovou tou büssmarkovskou složkou důchodů, od složky pojištění, kde by tedy, nevím, jestli zásluhovost, to je trošku složitě slovo zásluhovost, jestli vždycky ti, co berou větší peníze, mají větší zásluhy, to není asi vždycky úplně pravda, ale nějaká možnost se jakoby připojit k tomu by měla být a měla by být ponechána do značné míry na určitým způsobem volbě toho občana, ale že to není snadné, o tom svědčí, že už jsme měli několik komisí, které se důchodovou reformou zabývaly a zatím k žádným jasným výsledkům nedošly.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tak komise, ty bychom mohli vyvážet, ale Jiří Witzany, SNK-Evropští demokraté, váš pohled, kolega Pícl říkal deficit toho důchodového účtu se zmenšuje. Souhlasíte s tím?

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Já myslím, že se nezmenšuje, trošičku, ale rozhodně je v deficitu ten, ten celý systém, ale zopakuji to, co jsem říkal na začátku.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jde mi o to kolik?

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Myslím, že okolo 100 miliard, ale možná tady kolegyně...

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Je to méně, je to mnohem méně teďka, v současné době asi 30 miliard.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

30 miliard, ale byl...

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Byl i 50 miliard...

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Byl i 50 miliard.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

..ale je to dané samozřejmě ekonomickou situací.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Čili snižuje se to.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Snižuje, nesnižuje, takovýhle deficit je problém nebo byl by problém, kdyby důchodový systém fungoval jako standardní pojišťovna, tak on nikdy nebude standardní pojišťovnou, ale alespoň do jisté míry by tak měl fungovat, to znamená, měl by mít vyrovnané příjmy a výdaje, a to ne dnes, ale z toho budoucího hlediska. Dnes, když pojišťovna stanovuje pojistné, stanovuje rezervy, tak musí získat razítko pojistného matematika, který se na to nedívá politicky nebo nějak marketingově, ale prostě jako matematik a počítá očekávané příjmy - výdaje a musí garantovat, že ta čísla sedí. A to dneska neseď. Ten systém je ve velké nerovnováze, vlastně to, co schválila vláda, tu nerovnováhu zvyšuje, pokud by nedošlo vlastně k těm úpravám v tom materiálu, vláda přiznává, že ta nerovnováha je obrovská a ty úpravy budou, budou potřeba. Podle mého názoru je tady na místě oddělení celého toho systému do nějakého fondu, fondového nebo státního důchodového... pojišťovny, státní důchodové pojišťovny, která bude přebytky ukládat a investovat a deficity financovat vydáním dluhopisů, půjčkou ze státního rozpočtu, takovým systémem, aby to prostě nebylo tak snadné, že se řekne, no, tak je tady deficit, pokryjeme to ze zvýšené DPH nebo z jiných daní, to já považuji za problém.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Rozumím. Děkuji. Paní poslankyně Adamová, už opravdu jenom krátce, máme před sebou zprávy. Po nich samozřejmě budeme pokračovat, takže prosím.

Markéta ADAMOVIČ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Já jsem chtěla tady k tomu jenom říci, že nelze se dívat jenom na důchodový systém, protože ten budoucí rozpočet bude zatížený i v dalších parametrech, a to tedy v sociálních službách, protože, jak stárne populace, tak samozřejmě budou mnohem více potřeba. Stejně tak zdravotní systém. Všechny tyto věci jsou propojené. Je to jeden, řekněme, velký problém, který musíme být schopni vyřešit a musíme být schopni říci, na co, jestli budou a nebudou peníze, nebo z čeho ty peníze budeme brát.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Já vám všem pro tuto chvíli děkuji. Znovu se přihlásíme, jak už jsem avizoval, po zprávách.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Vám všem klidný sobotní večer. Před námi je druhá část dnešní debaty, v níž se věnujeme postavení seniorů ve společnosti a samozřejmě také důchodovému systému. Od mikrofonu zdraví Tomáš Procházka. A našimi dnešními hosty jsou Markéta Adamová, poslankyně za TOP 09, Karel Zvára za Stranu svobodných občanů, Jiří Witzany za SNK-Evropští demokraté, Jiří Hudeček za Stranu demokratického socialismu a Michal Pícl z ČSSD diskutující s námi z brněnského studia. Česká populace, jak už jsme říkali, stárne a nejenom ta česká. Dá se říci obecně evropská. Ze všech stran slyšíme volání po tom, aby lidé nespolehnali jenom na stát, ale aby se systematicky zajišťovali nejlépe od chvíle, kdy začnou pracovat. Problém je v tom, že stále platí průběžný systém a prozatím neexistuje žádná státem garantovaná možnost zcela bezpečného odkládání peněz na penzi. Navíc lidé, kteří do důchodu odcházejí dnes, měli prakticky jen velmi malou možnost využít nějakou výraznější nadstavbu a na finance od státu se zkrátka spoléhat musí. Vinou některých poměrně nešťastných politických prohlášení z posledních let se také ve společnosti začal objevovat jeden nový nezdravý fenomén. Já jsem proto vybral jeden posluchačský názor, kterého, myslím, velmi pregnančně charakterizuje.

Posluchač

Víte, mně hrozně teda vadí to, že společnost udržuje určitý, bych řekl, negativní vztahy mezi starou a mladou generací. Oni nás označují za netáhla a podobně. Jenomže ať někdo už taky řekne, že ti

všichni tito lidé dřeli a dělali, díky tomu taky se mohlo privatizovat všechno, co se privatizovalo. A my jsme si na své důchody vydělali. Tak nechci, aby to mělo být furt takhle tlumočený, že nás někdo živí. To, že se ty peníze někde ztratily, to je, tím by se měl někdo zabývat, protože tohle je prostě trestná záležitost, protože existují rozpočtová pravidla, že jo, přísný rozpočtový určení každé kapitoly, ale to se najednou prostě pominulo. A starý lidi se teďka berou, jako že to jsou někdo, kdo tady překáží a kdo tady parazituje na společnosti. Vždyť my jsme, proboha, dělali a za náma práce je.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tak tolik rozzlobený posluchačský názor. Dámo a pánové, reagujte, má posluchač důvod a právo být rozzloben. Markéta Adamová.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Tak já si myslím, že tak, jak to on prezentoval, tak to bohužel mnohými vnímáno určitě je a je to nešťastné, je ta debata někdy takto vyhocená. A rozhodně bych v tomto směru já nestavěla nějaké bariéry mezi generacemi, naopak si myslím, že je důležité, abychom vnímali, celý sociální systém je postavený na vzájemné solidaritě a ta solidarita určitě je slovem, které by se mělo zdůrazňovat a to je i vůči důchodcům, je to i vůči samozřejmě třeba handicapovaným a dalším skupinám, které nemají tak snadné postavení.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Souhlasí Karel Zvára za Stranu svobodných občanů?

Karel ZVÁRA, místopředseda Strany svobodných občanů

Já určitě souhlasím s tím, že ten posluchač má právo na takovou emoci. On po určitou dobu platil a teď očekává nějakou protihodnotu. Musíme si ale uvědomit, že státní důchodový systém a to pojištění není vlastně pojištění v pravém slova smyslu, jak už říkal pan Witzany, ale je to daň. Daň je něco, co musíte platit a nemůžete za to nic očekávat. Souhlasím také s tím, že...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Počkejte, počkejte, počkejte, počkejte, teď jsem možná špatně rozuměl, tedy pevně doufám.

Karel ZVÁRA, místopředseda Strany svobodných občanů

V zásadě daň musíte zaplatit. Očekáváte, že ten stát pro vás něco udělá, ale, ale nemůžete to nějak vymáhat. Nemůžete si zvolit, že jí nezaplatíte a tu službu nebudete chtít. Rozumíte. Je to prostě...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

/Souzvuk hlasů/ v uvozovkách můžeme svými voličskými hlasy.

Karel ZVÁRA, místopředseda Strany svobodných občanů

Maximálně, ale těžko, těžko individuálně. Chtěl jsem říct, že si myslím, že ten problém zlikvidování vazby nebo postupného odumírání vazby mezi generacemi je skutečně závažný a myslím si, že k němu dochází už poměrně dlouhou dobu a to právě od doby Büssamarka, koneckonců existuje taková publikace, článek, který vydala ECB, /nesrozumitelné/, myslím jmenuje se to /nesrozumitelné/, tedy důchody a porodnost zpátky ke kořenům, kde zkoumají matematicky závislost mezi vznikem a vývojem důchodových systémů v Evropě a porodností. Mimochodem to, co teď udělala vláda, že snížila nebo zastropovala ten věk odchodu do důchodu, podle mého názoru bude mít i další vliv například na tu porodnost, to znamená, samotná tahle ta věc nebude mít jenom ten přímý ekonomický dopad, ale vlastně bude mít nepřímý vliv i na to chování lidí.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

V jakém smyslu to bude mít vliv na tu natalitu?

Karel ZVÁRA, místopředseda Strany svobodných občanů

No, obecně, obecně ve chvíli, kdy člověk ví, že o něj nebo předpokládá, že o něj se postará ten stát, tedy, že až bude starý, tak bude dostávat penzi, tak nemá důvod takový ten externí ekonomický dobře vychovávat děti, vzdělávat je, nebo investovat, aby byl zajištěn na to stáří, protože to, jestli to dobře udělá nebo neudělá, nemá velký vliv na to, jak velký dostane důchod.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tak to si myslím, že je trošku divoká, divoká úvaha. Jiří Witzany, SNK-Evropští demokraté.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Tak já určitě nesouhlasím s tím postojem mladí versus staří, tak jak ho asi vnímal pan posluchač. A pokud ho tak vnímá...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Pardon, nesouhlasíte s tím postojem...

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Nesouhlasím s tím, aby mladí takto se dívali na staří.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Ale víte o tom, že to existuje. Víte o tom, že to existuje ve společnosti?

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Tak řekl bych, že ne tak silně, řekl bych, že ne tak silně, ale do jisté míry ano, ale je to možná i v tom, co jste říkal v horším těžším zaměstnávání lidí nad 50 a trošičku to souvisí s tím věkem odchodu do důchodu, kde podle mého názoru to snížení odchodu věku do důchodu je zase signálem, že ti lidé skončí práci, budou v důchodu. A myslím si, že naopak se musíme dnes smířit s tím, že lidé budou pracovat aspoň v těch nemanuálních profesích v 70, více podle mě pro to není důvod, ale když pan posluchač byl mladší, tak odváděl peníze a byly tím hrazeny důchody těch důchodců tehdejších a dnes ti mladí platí na důchody současným důchodcům. Je v tom mezigenerační solidarita, je to tak do jisté míry v pořádku a tento systém jako takový, pravděpodobně aspoň v našich podmínkách, není možné změnit a zrušit. Nicméně je možné ho modifikovat a o tom se baví vlády předchozí, vláda současná a zatím se to stále bohužel nepodařilo.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Myslíte vrátit se před Büssmarka.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

K tomu, co říkal tady pan kolega, co se týče motivace pro rození dětí, tam vnímám největší nespravedlnost, a nakonec pojmenovává to i důchodová komise, a to jsou nízké důchody, zejména pro matky rodící děti, které vychovávají děti opakovaně, mají jedno dítě, druhé dítě, třetí dítě, ty ten současný systém velmi jaksí penalizuje nebo tyto matky mají velmi nízké důchody.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Demotivuje, demotivuje.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Demotivuje, ne možná penalizuje, ale demotivuje, a to je právě ta velmi špatná motivace. Právě rození a výchova dětí je vlastně investicí do průběžného systému a ten systém by to měl nějakým způsobem odrážet a k tomu by vláda měla směřovat, spíš než k takovýmhle populistickým krokům.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jiří Hudeček za Stranu demokratického socialismu. Samozřejmě hned vám dám slovo, pane Hudečku, poprosím krátce samozřejmě.

Jiří HUDEČEK, místopředseda Strany demokratického socialismu

Jenom velice krátce. Chci říct, že jestliže se tady mluvilo o tom, jak vlastně ten vývoj v západní Evropě je podobný jako u nás, nebo měli bychom se mu určitým způsobem z něj poučit, tak chci upozornit, že v řadě západoevropských zemí je to tak, že speciálně, pokud jde o mladou generaci do 30 let, tak nezaměstnanost dosahuje 40 až 50 procent, což je poměrně hodně. A je tudíž absurdní jaksí argumentovat, že lidi mají pracovat do 70, aby bylo na jejich důchody a přitom se vyplácejí dávky v nezaměstnanosti mladým lidem, ne proto, že by si ti mladí lidé chtěli flákat, já jsem tedy na jednu stranu blízko důchodového věku, na druhou stranu svou profesí nucen každý den s mladými lidmi interagovat, takže nemám žádné problémy s mezigeneračními vztahy, ale tam prostě oni, ta vzdělanostní struktura je špatná a bohužel máme pocit, že se to opakuje i u nás, čili je opravdu absurdní, aby tedy lidé pracovali do 70, často problematické. A ještě k tomu, co říkal pan Witzany, určitě je v pořádku zohledňovat i ty sociální náklady, ne tu sociální udržitelnost, nejenom tu finanční, to znamená to, jestli se někdo staral o děti a tak dál. Na druhou stranu samozřejmě jsou to dvě protichůdné věci, protože jaksí ta, věk dožití u ženy je delší a současně, pokud by se zohlednily i ty, to, kolik vychovávaly děti a tak dál, například nějakými příplatky, tak to ten systém pochopitelně dodatečně zatíží, čili to jenom říkám proto, abychom si uvědomili, že není jednoduché dělat tu změnu v systému, pokud se neudělá na systému. A tady paradoxně souhlasím s kolegou od Svobodných.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Rozumím. Vy říkáte pořád paradoxně, jako kdybyste nemohli vy dva spolu souhlasit. Michal Pícl z ČSSD. Zdravím do Brna.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Já jenom dvě věci. První věc k tomu, kam se, kam se poděly ty peníze, jo, musíme se podívat do historie, vlastně v roce 96 ministr Kočárník snížil odvody na důchodový systém nebo ty..., na sociální pojištění, a tím se ten systém dostal do deficitu. V 99 přišla sociální demokracie, vrátila odvody na původní výši a systém se dostal do přebytku. Poté přišla pravicová vláda, která vlastně dostala ten systém do deficitu jednou třetinou, to samozřejmě bylo dáno krizí, tím, že lidé odcházeli do důchodu, přicházeli o práci a ty peníze tam neplynuly. Na druhou stranu také zavedla druhý důchodový pilíř, který měl za následek to, že se začaly vyvádět prostředky z toho pevného prvního pilíře. Pro nás je, jako pro sociální demokraty, nejúčinnější důchodová reforma, nějaká propopulační politika, prorodinná politika, proto my jsme slíbili ve volbách, že navrátíme porodné na druhé, třetí dítě, zvýšíme daně na slevu na dítě, to všechno jsme splnili, snažíme se rozšiřovat kapacity v mateřských a v základních školách, v tom vidíme ten potenciál, i jak přibližovat vlastně ty mladé, mladší generace, starší generace.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Paní poslankyně Adamová.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Víme ze zahraničí, když tady pan kolega hovořil teď o porodném, že zrovna taková ta motivace není ta, která by vedla vlastně k větší natalitě, ale naopak víme, že jsou to jiné problémy, které mladé rodiny trápí a to u nás především tedy schopnost sladit pracovní a rodinný život, na čemž samozřejmě může pracovat, myslím si v tomto směru i opozice s koalicí, protože to jsou věci, které jsou, řekněme, napříč spektrem pochopitelné a uchopitelné, nicméně mě mrzí, že třeba zrovna, co se týče z částečných úvazků, ve kterých v České republice tedy zaostáváme výrazně, tak tuto problematiku třeba současná paní ministryně vůbec neuchopila a neřeší a za celé 3 roky nepředstavila nic, co by se jich týkalo. A jde jenom vlastně směrem právě zvyšování sociálních dávek...

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Můžu?

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

...čímž zatěžuje právě náš sociální systém. Sice si to dnes dovolit možná můžeme, protože ekonomická situace je dobrá, ale ta nebude trvat věčně. A potom se tyto dávky budou velice složitě rušit.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Pane Pícle, reagujte?

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

No, tak já jsem rád, že kolegyně z TOP 09 nabídla pomocnou ruku. V současné době se ve sněmovně řeší otcovská dovolená, takže myslím, že to asi hladce projde. Co se týče těch úvazků, tam s vámi jako osobně souhlasím, já si myslím, že to je budoucnost, která se má řešit tím, že to zatím ministryně nepředložila, tak uvidíme, ještě do konce volebního období je dost času.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

No, to bych s vámi nesouhlasila. Já, když vidím, jak se vlastně ve sněmovně projednávají zákony pomalu a dneska tam máme nejvíce bodů, co kdyby snad sněmovna řešila, ke kterým se ještě nedostalo. A mohu-li vám, jenom ještě chvilíčku, skočit tedy do řeči.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Ano.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Tak já mám předložený návrh, který se týká třeba rodičovské dovolené, který potom paní ministryně tedy nějak mírně poupravila, předložila sama, a ten už tam leží víc jak rok a tedy k jeho projednání nedošlo, takže zas tak v tomhle tom optimistická bych být vámi nebyla.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Můžu ještě reagovat rychle?

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Můžete, samozřejmě, krátce už jenom ale.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Jenom k tomu, proč se to tak pomalu projednává, no, tak kdyby opozice nebrzdila ty zákony, no, tak se to prostě bude dělat rychleji. Podívejte se, minulý rok se řešil, se řešil jednorázový příspěvek

důchodcům. Díky opozici tito důchodci dostali ten příplatek až příští rok v únoru, měli ho dostat na Vánoce, dostali ho až v únoru, protože to opozice prostě zablokovala.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

A když jste byli v opozici, tak jste nebrzdili některé zákony.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Samozřejmě, ale pokud se tady bavíme, pokud se tady bavíme o tom, jak pomoci našim občanům a vidím, že tady v tom není problém a žádný rozpor mezi námi, no, tak nevidím důvod, proč to zdržovat.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jak se dnes žije českým seniorům. Jiří Witzany, SNK-Evropští demokraté?

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Ta situace je taková, že vzhledem k dnešnímu systému výpočtu matka s 3 nebo více dětmi bude mít důchod podstatně nižší, než žena, která jaksi kontinuálně pracuje, nemá děti, ve své kariéře i platově roste. Potom právě matka s dětmi se může dostat na hranici nebo pod hranici chudoby, což ještě, když spojíte s dnešní rozvodovostí, je silná demotivace pro to mít děti. A v tom současná vláda sociální demokracie selhala. Zatím žádná taková změna předložena nebyla. Těžko se žije samozřejmě důchodcům s důchodem, který je pod hranicí nebo na hranici životního minima, o tom není pochyb a platí to dvojnásob v Praze.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Nejčastěji vyplácené důchody jsou, jak jsem se díval do statistik, kolem 9-9500 korun. To vám skutečně životní úroveň nezajistí. Karel Zvára.

Karel ZVÁRA, místopředseda Strany svobodných občanů

Nezajistí. Jak jsem říkal, já jsem příznivcem soudržnosti rodiny a příznivcem toho, že když někdo teda nechce investovat do dětí, tak bude investovat do něčeho jiného, aby ho živily v budoucnosti děti jiných lidí právě za tu jeho investici. Takže skutečně 9tisícový důchod, pokud je jediným příjmem takového člověka, tak je skutečně nízký a těžko se z toho vyžije. Jistě se takovému člověku žije těžko.

Na druhou stranu dobrovolná pomoc, máme ne už darovací daň, že jo, ale ve chvíli, kdy já bych chtěl někomu pomoci, tak mě stát za to ještě potrestá. To je prostě těžké.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Vy jste už naznačil nebo krátce jste se o tom zmínil, ta mezigenerační solidarita funguje? Jiří Hudeček.

Jiří HUDEČEK, místopředseda Strany demokratického socialismu

No, jak jsme slyšeli z reakce toho posluchače, tak asi ne vždycky, samozřejmě dochází k vzniku napětí, protože...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

My si možná tak úplně nerozumíme, mezigenerační solidarita, tím myslím, že třeba lidé mohou dožívat doma v okolí rodiny a tak dále, čili myslíte, že nejsou umisťováni do hospiců.

Jiří HUDEČEK, místopředseda Strany demokratického socialismu

Rodinnou péči.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Do léčení dlouhodobě nemocných a podobně.

Jiří HUDEČEK, místopředseda Strany demokratického socialismu

No, tak ono bohužel ten styl života příliš té rodinné péči nenahrává, protože když ten důchodce nebo ten starší člověk je například jenom částečně schopen se o sebe postarat sám, tak je docela problém, jak to zajistit, čili i společnosti třeba Japonska, kde jako tradičně ta rodina byla velice silná, tak tam dochází k oslabení těch vazeb, protože zkrátka ti lidé jsou stále více nuceni žít z modelů, kde oba pracují a dokonce i když oba pracují, tak někdy mají problém, aby jaksí ten rodinný rozpočet udrželi. Čili, já se ještě vrátím k té otázce, jak si se dobře žije důchodcům nebo seniorům. No, samozřejmě tam, kde je, zejména tam, kde jeden důchodce, je odkázán na jeden důchod a žije ve velkoměstě, tak se jim žije často velmi špatně. A koneckonců vždyť ti lidi potkáváme i na ulici.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Paní ministryně Marksová a její výrok: "Nemá smysl stavět další domovy pro seniory, budoucnost vidím spíše v terénní péči." Nechám reagovat Michala Pícla.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

No...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Ted' nevím, co je na tom tak směšného.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Ted' úplně nevím, co na to odpovědět. Já tu statistiku například, kolik je domovů důchodců v České republice nemám...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tam jde spíš o ten přístup, než o tu statistiku. A o váš názor samozřejmě.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Tak samozřejmě můj názor je, že je potřeba oboje, jo, je potřeba jak domovy důchodců, tak samozřejmě i ta terénní práce, protože samozřejmě někteří důchodci nechtějí umřít v domově důchodců sami, chtějí například umřít v hospicích, kde se o ně postarají a tak dále, takže je opravdu potřeba obojí, jo. Neříkat jedno nebo druhé. Já si myslím, že opravdu je potřeba obě tyto věci.

Markéta ADAMOVIČ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Já, jestli můžu reagovat, takže chcete tím říct, že nechtějí...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Určitě.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

...umřít...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Poslankyně Markéta Adamová.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Nechtějí umřít v jednom typu ústavní péče, ale v jiném typu ústavní péče. Já si spíš myslím, že většina lidí, a dokazují to naprosto i průzkumy, chce zemřít případně doma a v okruhu svých nejbližších. Ale určitě 80 procent lidí by nerado zemřelo třeba v nemocničním zařízení nebo v léčebně dlouhodobě nemocných, a proto si myslím, že podpora zejména těch terénních služeb je opravdu na místě a je jich stále nedostatek.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Paní poslankyně, v České televizi loni v červnu, jste prohlásila: "Ten systém potřebuje důraznější větší proměnu, protože my musíme řešit tu situaci dnešních třicátníků, čtyřicátníků. Ta opravdu nemá jistotu, že pokud půjde do důchodu za těch zhruba 35 let, tak se bude moci spolehnout na to, že alespoň část těch jejich nákladů v tom věku pokryje nějaký důchod, který dostanou od státu." Platí to stále?

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Platí to stále, protože za ten zhruba rok se nic nezměnilo. Vláda pouze dělá vlastně změny takzvaného třetího pilíře, to je tedy doplňkové penzijní spoření, ale nedělá žádnou a nepřipravuje ani žádnou opravdovou reformu toho systému. My jsme se tady bavili, nebo já tedy ne, ale předchůdci se bavili asi zhruba 20 let o nějaké podobě důchodové reformy. Když byla za bývalé vlády taková reforma představena, zavedena, tak jsme od sociální demokracie slyšeli pouze tedy poznámky toho typu, že jakmile se dostanou k vládě, tak ten druhý důchodový pilíř zruší, ale už nikdy neříkali B, čím tedy nahradí, nebo respektive jak zajistí, že bude stačit jenom tedy průběžný pilíř, to je ten první státní pilíř tak, aby zajistil...

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Můžu...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Pane Pícle, určitě můžete...

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

...právě těmto generacím důchody.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

A já vám k tomu přečtu i jednu konkrétní zprávu. "Koaliční smlouva ČSSD, ANO a KDU-ČSL zatím bez bližších podrobností hovoří i o další důchodové reformě, která upraví systémy zdanění práce a důchodů a má platit od roku 2017. Cílem je zajistit výplaty důstojných penzí, posílit princip zásluhovosti, narovnat transfery mezi rodinou a společností a zastropovat věk odchodu do důchodu." Já se přiznám, že, a nejsem určitě sám, kdo nezná podrobnosti této reformy a skutečně se má tedy začít dít od roku 2017?

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

My jako sociální demokraté, když jsme šli do voleb, tak jsme neslibovali žádnou důchodovou reformu, my jsme říkali, že až přijdeme k moci, zrušíme druhý důchodový pilíř, protože se nám zdál jako nesmyslný. A posílíme ten třetí. Pro nás je základ ten první pilíř, který by měl být ten stabilní kámen důchodového systému, pokud se podíváme na deficity toho účtu, tak k polovině roku 2016 tam chybělo 11 miliard, což při současném hospodářském růstu je dobře ufinancovatelné, pokud se podíváme do světa, kolik dávají evropské země na důchodové systémy v poměru HDP, my dáváme necelých 9 procent, Rakousko 13, Německo 10, Polsko 10. I kdyby se neudělala žádná změna ve stávajícím systému, tak ty predikce v roce 2016 říkají, že my budeme vynakládat na důchodový systém něco kolem 10-11 procent, což je to, co vydávají Poláci v současné době. A já si myslím, že se shodneme, že nikdo z nás nemá pocit, že by se tam země třásla, Varšava mizela, to prostě tak není. Ten systém je plně ufinancovatelný.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Rozumím. Rozumím. Děkuji.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

My se tady bavíme o budoucnosti.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Pardon, chvíličku.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Ale já mluvím o budoucnosti, samozřejmě i do budoucnosti.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Já se jenom obracím teď na Jiřího Witzanyho za SNK-Evropští demokraté, vy jste hovořil o těch dětech a o té demotivaci vlastně toho, toho systému. No, tak ten princip je takový, že ten, kdo má děti a investuje do nich, tak bude mít menší důchod, než ten, kdo děti nemá a buduje kariéru, ale ty "cizí děti" budou na ten jeho důchod vydělávat, ti ho vlastně potom budou živit. Takže to je lehce absurdní, nezdá se vám?

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Děti jiných ho budou žít, ano, to je přesně to, co říkám, proto ten systém...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Navazuju na vás.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

...by měl určitým způsobem navyšovat platby těch, kteří děti nevychováají a my v našem programu už dlouho máme navržen systém, který tyto platby směřuje do kapitálového pilíře, tedy zůstává průběžný a část prostředků, a to právě těch, kteří nemají děti, je směřována do kapitálového pilíře, není to nějaký ad hoc systém, je to systém, který byl navržen a propočítán jednou významnou pojišťovnou a byl dokonce jako takový zveřejněn. To znamená, je to možný systém, který zavádí druhý pilíř, takže já na rozdíl od mnohých tady nehovořím o tom, že by měl být nějaký návrh, ale s nějakým návrhem přicházíme. Co se týče třetího pilíře, to si myslím, že je dobrý pilíř. Vláda by s ním měla dávat pracovat a více ho podpořit rozšířením daňových úlev, podporou zaměstnavatelů, podniků, aby do toho pilíře přispívali více, než v současnosti. Ještě teda k té reformě. Já si myslím, že TOP 09 a ODS, minulá vláda, ten systém destabilizovala zavedením, a to souhlasím, nesystémového druhého pilíře, současná ho zrušila, ale i to stanovení systému, kdy jsme se dostali až na 70, 73 let, dnešní dvacátníci věděli, že budou odcházet do důchodu v 70. A tahle vláda najednou řekne, no, nebude to 70, bude to 65 a pak je tam mnoho otazníků za tím. Ten systém je destabilizován jak tou předchozí vládou, tak tou stávající. Chybí tady reforma, která by konečně platila a lidé by ji mohli důvěřovat.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Já dávám poslední slovo dámě, poslankyni za TOP 09 Markéta Adamová.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Já tady si dovolím, dovolím si reagovat na oba své předřečníky. Pane Witzany, vy jste tady nejdříve řekl, že byste vlastně byl pro takový systém druhého pilíře a pak jste zkritizoval to, jak jej zavedla vláda.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

To byl dobrovolný, to nebyl povinný pilíř, to byl skutečně, a v tom měl pan Pícl pravdu, že to byla jakási další podoba třetího pilíře, dobrovolné spoření, které prostě ty nižší příjmové skupiny si nemohly dovolit a ty vyšší to měly jako další produkt pro zvýšení svého důchodu.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

V tomto...

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

To znamená, bylo to oslabení toho prvního pilíře, ale fakticky to nic nového nepřinášelo.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Bylo to v rámci kompromisu, protože ta vláda se...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Já poprosím o stručnost.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Ano, bylo to v rámci kompromisu. Já se shodnu s tím...

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Kompromis to byl, ale nešťastný.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

...že je určitě lepší a my to považujeme za naši vlastně chybu, že jsme ten systém nezavedli jako povinný, to s váma musím souhlasit.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Tak děkujeme.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

A vy tam hlavně, pane kolego, tedy, prosím, neberte boží jméno nadarmo, a naopak vám chci jenom citovat zprávu Evropské komise, protože tam je doporučení k národnímu programu reforem České republiky na rok 2016, kde v dlouhodobém výhledu, a to teď už cituji, existují pro Českou republiku středně velká rizika co do fiskální udržitelnosti, tato rizika plynou primárně z předpokládaného dopadu veřejných výdajů v souvislosti se stárnutím obyvatelstva, především výdajů na zdravotní péči, ale také výdajů na důchody. Takže pokud chcete zpochybňovat, že bychom tady v této oblasti opravdu neměli přijít s nějakou zásadnější změnou, protože první pilíř prostě dlouhodobě ufinancovatelný společně s dalšími náklady toho systému na stárnutí obyvatelstva nebude. Tak řekněte otevřeně, že tedy budou potřeba vyšší daně, vyšší odvody, řekněte to klidně, ať lidé se na to mohou připravit.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Pane Pícle, chcete-li něco dodat, dodejte, ale prosím už opravdu stručně. Já jsem varoval, že to téma je rozsáhlé, ale ten čas není nafukovací.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Ale jasně, že je ufinancovatelný. Podívejte se, při hospodářském růstu a při zvyšování zaměstnanosti ten systém je ufinancovatelný.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

A při demografické situaci.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Ufinancovatelný následujících několik let, ale ne hodin, ale ne...

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Ne, podívejte se,...

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

V tomto horizontu je třeba uvažovat.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

No, v tomto, podívejte se, příští generace...

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

A to není pravda. Vládní materiál jasně říká, že není ufinancovatelný.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

A Česká správa sociálního zabezpečení říká, že je ufinancovatelný. Tak já nevím...

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Deficit je 77,5 procenta HDP.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Ale tam není deficit ve výši 70..., kde, kde je...

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Tak se podívejte do vládního materiálu.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Ale, pane kolego, na důchodovém...

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Ne, ne, ne, já se nebavím o současný, já se bavím o kumulativním deficitu, kde sečtete deficit v té projekční době 30, 40 let v dnešních cenách.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Dámo a pánové, dnešní debata se opravdu nachýlila ke svému závěru. Já vám všem děkuju za vaše velice zajímavé argumenty. Do Brna děkuji Michalu Píclovi za ČSSD. Na slyšenou.

Michal PÍCL, ekonomický expert ČSSD

Děkuji, na slyšenou.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

A dále ve studiu byli Markéta Adamová, poslankyně za TOP 09, na shledanou.

Markéta ADAMOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Na shledanou. Děkuji za pozvání.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Karel Zvára za Stranu svobodných občanů. Hezký večer.

Karel ZVÁRA, místopředseda Strany svobodných občanů

Mějte se hezky, na shledanou.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jiří Witzany za SNK-Evropští demokraté. Na shledanou.

Jiří WITZANY, místopředseda SNK-Evropští demokraté

Příjemný zbytek večera.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

A Jiří Hudeček ze Strany demokratického socialismu.

Jiří HUDEČEK, místopředseda Strany demokratického socialismu

Na slyšenou.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Od mikrofonu se loučí i Tomáš Procházka. Český rozhlas Plus zůstává s vámi.

Přepis s využitím databáze společnosti Newton